

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان از: حمید بهشتی

۱۶ جولای ۲۰۱۹

دوران جنگ های تحریمی

بخش دو ایران

برلین/واشنگتن (گزارش ویژه) – برلین و بروکسل در صدد یافتن اقدامات متقابل در قبال تحریم های فرا مرزی امریکا که دولت ترمپ بیش از پیش اعمال می نماید، هستند. آنها در واقع جزء اقدامات تحریمی که تصمیم گیری آنها را دولت امریکا در سطح جهانی برای تحمیل متحدانش به تبعیت از سیاست خارجی خود اتخاذ نموده است، نیستند. مهم ترین مورد آن تحریم ها مربوط به ایران است که از جمله معامله با ایران را برای شرکت های آلمانی شدیداً غیر ممکن ساخته است. تحریم فرا مرزی را واشنگتن برای اولین بار در اواسط دهه ۱۹۹۰ اعمال نمود و سپس با اتحادیه اروپا به توافق رسیدند که آن را شامل بر شرکت های اروپائی ننمایند. این را دولت اوباما تغییر داد و از بانک های اتحادیه اروپا میلیاردها جریمه اخاذی نمود. اکنون دولت ترمپ این تحریم های فرا مرزی را به روسیه و کوبا نیز گسترش داده است. مشاوران حکومتی در برلین پس از عدم موفقیت اهرم مالی INSTEX اقدامات حقوقی در دادگاه امریکا را پیشنهاد می کنند. علاوه بر این بحث هائی در زمینه اقدامات متقابل سیستماتیک مطرح اند.

تحریم های فرا مرزی در زمان کلینتن ...

واشنگتن در دهه ۱۹۹۰ نیز از راه تحریم های فرا مرزی کوشیده بود متحدان غربی خود را به گونه یکجانبه به تبعیت از سیاست خارجی خویش وادار کند. آن زمان دولت کلینتن تحریم هائی را علیه کوبا، عراق، ایران و نیز لیبیا مقرر نمود که به شهروندان و شرکت های امریکائی حتا معامله از طریق شعبات خارج از امریکای خود را با این کشورها ممنوع می کرد. علاوه بر این آنها نمی بایست کالاهائی را که در آن ها قطعات تولید شده در امریکا به کار رفته اند به

این کشورها تحویل دهند. شدیدترین فرم این تحریم ها قانون هلمز برتن بود (Hels-Burton-Act) که در ۱۲ مارچ ۱۹۹۶ با امضای رئیس جمهور امریکا، ویلیام کلینتن، به کار افتاد و موجب تشدید تحریم کوبا گشت. اقدامات مزبور امریکا آن زمان موجب درگیری شدیدی از جمله با اتحادیه اروپا گشت که در سال ۱۹۹۶ مقررات تحریمی خویش را به تصویب رساند که طبق آن به شرکت هائی که در اتحادیه اروپا مستقر باشند تبعیت از تحریم های سایر کشورها را جرم دانسته و مشمول جریمه می ساخت. اما این موجب درگیری واقعی میان اتحادیه اروپا و امریکا نگشت: در سال ۱۹۹۶ واشنگتن حاضر به پذیرش گشته، توافق نمود که هیچ اقدامی علیه شرکت های متبوع اتحادیه اروپا انجام ندهد.

... در زمان اوباما و ترمپ

به میزان وسیع تر واشنگتن تحریم های فرا مرزی را با آغاز ریاست جمهوری بارک اوباما صورت داد. در سال ۲۰۱۰ چندین بنیاد تصمیم گیری امریکا، از جمله وزارت دادگستری، بررسی فعالیت آن دسته از بانک های خارجی را آغاز نمودند که آنها را متهم به نقض

تحریم های یکجانبه امریکا می دانستند. بررسی دادگاهی علیه کُمرس بانک المان در سال ۲۰۱۵ با این حکم به پایان رسید که در توافق دادگاهی این بانک حاضر به پرداخت ۱,۴۵ میلیارد دلار گشت: زیرا معامله ای را با شرکت کشتیرانی ایران (IRISL) ترتیب داده بود. بانک فرانسوی BNP Paribas در یک بررسی دادگاهی مشابه، حتی به پرداخت ۸,۹ میلیارد دلار محکوم گشت. [۱] تجربه های آن زمان موجب این گشتند که شرکت های المانی پس از مقرر شدن تحریم های جدید امریکا در زمان دولت ترمپ به سرعت ایران را ترک گفتند. این اقدامات، درست مانند موارد زمان اوباما دارای تأثیر فرا مرزی هستند. [۲] دولت ترمپ در این بین آغاز نموده به این که اقدامات فرامرزی را شامل بر شرکت های المانی در معاملات روسیه نیز بنماید. دواير اقتصادی المان در این رابطه از میلیاردها خسارت سخن می گویند [۳].

قانون هلمز برتن- بخش سوم

دو ماه است از اقدام اخیر واشنگتن می گذرد. در دوم ماه مه، بخش سوم قانون هلمز برتن به کار افتاد، زیرا از زمان تصویب این قانون در سال ۱۹۹۶، همه رئیس جمهورهای امریکا همواره به خاطر اعتراضات بین المللی از اجرای آن جلوگیری نموده بودند. اما رئیس جمهور امریکا، دونالد ترمپ، در آغاز امسال اعلام نمود که از این رویکرد تبعیت نخواهد کرد. بخش سوم حاوی اینست که شهروندان امریکائی حق دارند از شرکت های امریکائی و خارجی شکایت نمایند، در صورتی که آنان از مستغلاتی استفاده نمایند که پیش از انقلاب کوبا به امریکائیان متعلق بوده و پس از انقلاب از جانب دولت مصادره گشته اند. در این بین اینگونه شکایات مطرح و از جمله به تازگی وارثین یک مالک که مستغلات آنها در کوبا مصادره گشته بود از شرکت هتل داری ملیا که در هماهنگی کامل با قانون کوبا هتلی را اداره می کند شکایت کرده اند. اما از آنجائی که این شکایت در اسپانیا به جریان افتاده است اتکاء بر قانون هلمز برتن در آن موضوعیت ندارد. با اینحال وکلای مدافع شاکي، درست از همین قانون برای اثبات مدعای خویش استفاده کرده اند. [۴] علاوه بر آن دو بازمانده از یک خانواده که پیش از انقلاب مالک هتلی بوده اند علیه ماشین جست و جوی "تریواگو" شکایت نموده اند. تریواگو که در شهر دوسلدرف / المان مستقر می باشد برای اجاره اتاق در هتل مزبور واسطه شده و

هتل مزبور که پس از انقلاب کوبا مصادره شده است، در حال حاضر توسط هتل داری ملیا اداره می شود. این شکایت از تریواگو در فلوریدا مطرح گشته و بر قانون هلمز برتن متکی است [۵].

خلاف حقوق بین الملل

اتحادیه اروپا که به احتمال قوی بیش از همه به لحاظ بخش ۳ قانون هلمز برتن تحت فشار قرار دارد در این بین از جهات مختلف اقدامات تدافعی اتخاذ نموده است: بر اساس اطلاعات سال ۲۰۱۷ برخی از شرکت های متبوع اتحادیه اروپا حدود نیم میلیون یورو در کوبا سرمایه گذاری نموده اند و این بیش از میزان هر سرمایه گذاری دیگر در این کشور است. غالب این سرمایه گذاران یا اسپانیایی و یا فرانسوی هستند.

همانگونه که مورد تریواگو نشان می دهد، ممکن است که سرمایه داران المانی نیز به دادگاه کشانده شوند. در مورد به کار افتادن بخش ۳، در یکی از اطلاعیه های اتحادیه اروپا چنین آمده است: "اتحادیه اروپا بر این نظر است که استفاده فرا مرزی از اقدامات محدود کننده، خلاف قوانین بین المللی است". [۶] مسؤول امور خارجی اتحادیه اروپا، فردریکا مگرونی، اعلام نموده است، برای دفاع از شرکت های اتحادیه اروپا "از تمامی اقدامات متناسب استفاده خواهد گشت". این را بروگسل پس از اعلام مجدد تحریم های فرا مرزی امریکا علیه ایران نیز اعلام نمود و مقررات تحریمی ۱۹۹۶ اتحادیه اروپا را به اجراء در آورد که البته موفقیت آمیز نبودند: تا کنون هیچ شرکت المانی موفق نگشته است به کمک این مقررات از چنگ تحریم های فرا مرزی امریکا رها گردد. علاوه بر این کوشش بی اثر نمودن اقدامات امریکا به کمک INSTEX که به صورت وسیله فاینانس برای تبادل کالا در نظر گرفته شده است، بی اثر بوده، وسیله ای فاقد موفقیت است [۷].

از راه قانونی

بر اساس یک ارزیابی بنیاد علم و سیاست (SWP) متعلق به اواسط ماه مه، مشاوران دولت المان تأکید دارند بر این که اتحادیه اروپا می بایست "آغاز نماید به ایجاد وسائلی که در دراز مدت از اتحادیه در قبال تحریم های فرا مرزی محافظت نماید". و این اگر تمایل به استقلال ستراتیژیک اروپا امری جدی باشد کار لازمی است [۸]. هر چه باشد درگیری بر سر تحریم های فرا مرزی به "توانائی عملی سیاست خارجی اروپا" مربوط می گردد. به توصیه SWP در جست و جوی راه هائی برای بی اثر ساختن رویکرد دولت ترمپ نباید فقط از وسائل سیاسی بهره گرفت، بلکه همچنین از راه های حقوقی - "در دادگاه های امریکا". بر مبنای یک تحقیقات تازه یک اتاق فکری که از جانب دفتر نخست وزیری المان تأمین مالی می گردد "در راه به دست آوردن استقلال ستراتیژیک بیشتر در قبال دولت امریکا می باید مقامات تصمیم گیرنده اروپا بر قضاوت های امریکائی نیز اتکاء نمایند": این در عمل بدان معناست که شرکت هائی را که در اتحادیه اروپا مستقر می باشند امیدوار ساخته و به طور سیستماتیک از آنها پشتیبانی گردد". تا به مبارزه قانونی با تحریم های فرا مرزی امریکا اقدام نمایند [۹]. در این زمینه "اقدامات دولتی مانند EIB یا INSTEX" می توانند پیشگام باشند.

اقدامات متقابل نامتقارن

کارشناسان سیاست خارجی بدین سخن بیشتر دامن زده و در کنار کوشش برای تقویت اتحادیه اروپا همچنین "اقدامات متقابل نامتقارن" علیه ایالات متحده امریکا و آغاز یک "دیالوگ بین المللی" در باره تحریم ها را پیشنهاد می نمایند.

بیشتر در این باره در: دوران جنگ های تحریمی – بخش یک روسیه

یادآوری ها

- [1] S. dazu [Auf dem Weg zur Autonomie](#).
- [2] S. dazu [Sanktionskrieg um Iran](#).
- [3] S. dazu [Die Ära der Sanktionskriege \(I\)](#).
- [4] Álvaro G. Zarzalejos: El enriquecimiento injusto, el filón de las familias cubanas para reclamar en España. [elconfidencial.com](#) 14.06.2019.
- [5] Mengqi Sun: Expedia's Trivago Is Sued Over Seized Cuban Hotel. [wsj.com](#) 20.06.2019.
- [6] EU will gegen US-Klagen zu Enteignungen in Kuba vorgehen. [zeit.de](#) 02.05.2019.
- [7] S. dazu [Die Tauschbörse der EU](#) und [Sanktionskrieg um Iran \(III\)](#).
- [8] Oliver Meier, Azadeh Zamirrad: Was Europa jetzt noch tun kann, um das Atomabkommen mit Iran zu retten. [swp-berlin.org](#) 09.05.2019. S. dazu [Ein "Muskelaufbauprogramm" für die EU](#).
- [9] Sascha Lohmann: Extraterritoriale US-Sanktionen. SWP-Aktuell Nr. 31. Berlin, Mai 2019.

برگرفته از سازمان مراقب سیاست خارجی المان – ۱۱ جولای ۲۰۱۹

<https://www.german-foreign-policy.com/news/detail/7992/>